

HÄRMÄ HURJANA MAAILMALLA

Henkilökohtainen tarkkuus

■ Hieman vitkastellen kilpailut käynnistyivät, tuomarit sattumalta kinastelivat perustotuksista. Viidentenä Grazissa-olon päivänä pääsivät kilpailijat kuoppiinsa – joukkueenjohtaja kyllä oli sitä ennen hypähdellyt mitä lie viiksi kertaa. Ensimmäinen kierros: Mali 0,0, Ylinen 0,15 (25. sija), Toivonen 0,79 (64.), Takkala 1,74 (88.) ja Valta 12,21 (123.). Malin vertaisia 00-suorittajia oli ensimmäisellä kierroksella yhteensä 18. Ei hullumpia pohja-arvoja senteissä vaan sijoissa tuli totuus esiin. Suomessa loistokuntaa osoittanut Valta valui lyhyeksi: Vallan kumous oli tapahtunut tosiasial!

Toisella kierroksella vallitsi samainen pläkäkeli (termiä käyttävät myös purjehtijat). Takkala teki tyylikkään liukunollan (yhteissijoitus 67.), Valta loistavan 0,12 (mutta sijoitus tällä kierroksella vain 32. ja yhteensä 123.). Mali hyvistä raaka-aineista mukamas turhan etäälle 0,20 (41. ja kokonaissijoissa hyvä 17.), Ylinen 1,88 (105. ja 69.) sekä Toivonen 2,79 (117. ja 90.).

Ei hassumpaa. Nyt alkoi tulla esille varavarjon irrotuksen merkitys tynnellä säällä. Ei kuitenkaan uskallettu tottumattomina moiseen hienouteen. Tässä vaiheessa olivat useimmat muut tehneet sukastaan irrotettavan, mihin varmuustoimeen laiskat suomalaiset eivät suostuneet. Irralliset sukut noukittiin muuten maastosta helikopterilla, josta roikkui pyydystäjä – järjestelyn yksi voimannäyte. Toisella kierroksella tehtiin yhteensä 25 0-tulosta, niistä toki vain 7 toistamiseen.

Kolmas kierros: Takkala ja Valta nol-

lilla, vastaavat yhteissijat 44. ja 100. Mali rakensi taas hyvin, mutta kömmähti kevyesti loppuhionnassa – varavarjo, varavarjo. Hyvä tulos 0,10 oikeutti vain 23. sijaan tällä kierroksella ja yhteispisteissä suurenmoinen 8. Toivonen pääsi myös levyn tuntumaan, mutta varavarjo pimitti pystyn lähestymisen: tulos 0,23 ja 38. sija kierroksella sekä yhteispisteissä 64. Ylinen erehtyi 2,39 (90. ja 74.). Kolmannella kierroksella tehtiin 22 täyttä tulosta, mutta vain kolmella oli enää kaikki nolilla. Suomalaisista kaikki paransivat huomattavasti sijoitustaan Ylistä lukuunottamatta.

Viimeinen kierros jännitti. Pitävätkö Malin hermot. Kahdeksas sija olisi loistava. Kurkku arkana, ehkä lievässä kuumessa, saas nähdä! Pinnassa ei häivähdä tuulen hiventäkään, vaikka poikien teltalta lähtiessä vielä vähän liikahteli. Sanomaa ei saa perille enää millään. Peukalot pystyyn. Mali tulee ensimmäisenä, lähestyy hyvin, lopussa taas levy kuolleessa kulmassa varavarjon alla ja hienoviimeistely jäi pois. Tulos on kuitenkin vakuuttava 0,19, joka tällä kierroksella ei anna kuin sijan numero 54, mutta yhteispisteissä se pysyi kuin pysyikin jaetulla kuudennella sijalla. Hienoa, hienoa.

Takkala tekaisi kolmannen 0-tuloksen peräkkäin. Yhteispisteet eivät kuitenkaan armahtaneet. Ensimmäisen hypyn 1,74 jätti loppusijaksi 32. Toivonen ja Ylinen inhimillisesti katsoen hyvillä tuloksilla 1,34 ja 1,51 saivat kierrossijoiksi 92. ja 99. sekä lopputuloksiksi sijat 69. ja 70. Valta erehtyi 0,10 eli kyseenalaiset 2,5 senttiä levyn laidasta = 42. sija ja loppupisteissä 98. Ensimmäisen kierroksen yli 12 m painoi ras-

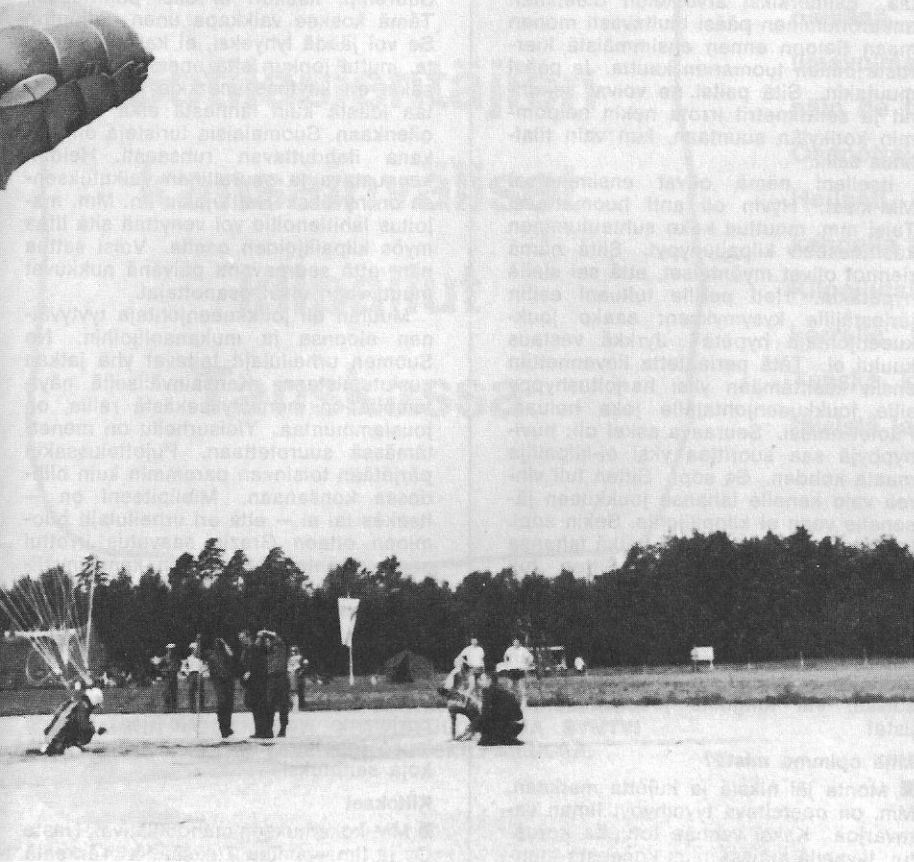
kaana riippana, vaikka kolmen viimeisen hypyn yhteissentit olivat ainoastaan 0,22.

Neljännellä kierroksella tehtiin 41 0-tulosta. Vielä kaksi miestä jäi pelkille nolliille: tšekki Kalous ja australialainen King. Jännittävän kolmen lisähypyn sarjan voitti edellinen molempien tehtyä vielä yhden nollan. Taso oli kova: 106 (20 %) 0-tulosta kaikkiaan 68 hypääjän tekemänä. Toisin sanoen yli puolet osanottajista teki vähintään yhden nollan. Itse asiassa jako oli seuraava: 42 miestä teki yhden nollan, 17 kaksi ja 7 kolme. Viimemainituista oli yksi suomalainen, Takkala. Pisteettömiä uloshyppäjiä eli yli 25 m keskuksesta tuli muuten yhteensä 8. Hyppyjen kokonaisluku ylitti 500.

Maakohtaiset pisteet – mukana neljä parasta – osoittivat Suomelle imartelevaa kuudetta sijaa henkilökohtaisessa tarkkuushypyssä. Tämä oli erittäin ilahduttava saavutus. Maita oli sentään mukana 26 ja härmäläiset olivat tosi ammattilaisten jälkeen. Alkupää näyttää seuraavalta: Bulgaria, Tšekkoslovakia, USA, Ranska, Unkari, Suomi, Italia, Itävalta, Neuvostoliitto, Ruotsi.

Yhteenvetona suomalaisista voidaan todeta, että Toivonen ja Ylinen hypäsivät tasaisesti ja ylittämättä itseään. Takkala ja Valta edustavat kolmella tuloksella kansainvälistä huipputasoa. Molemmilla ensimmäinen kilpailuhypyy uudella kentällä ja yllättävässä tuulettomuudessa kävi kohtalokkaaksi. Olisipa huonoimman tuloksen saanut hylätä niin kuin ennen. Jorma Mali teki historiaa. Suomen nimellä on tämän jälkeen aivan toinen kaiku MM-yhteydessä. Hänen kuntokäyränsä osui juuri oikealle

kohdalle. Jokaisen hypyn rakennusai-
neet oli viisaasti valittu. Lähestyminen
sattui nappiin. Huvittavinta on, että en-
simmäisen 0-tuloksen jälkeen tapahtui
kaikissa kolmessa pieni vajavuus. Yh-
den kerran jalan loppusurvaisu tuis-
kahti omasta syystä syrjään ja kahdella
kerralla pimensi maiseman varavarjo.
Yhtään todellista erehdystä ei siis edes
aikunut sattua, varmempi viimeistely
olisi voinut tuoda metallia maineen li-
säksi. Kuitenkin kaikitenkin, tulos oli
mielettömän hyvä ja miehen hypyt lois-
tavia.

Ryhmätarkkuus

■ Liekö ollut oireellinen maakohtainen
yhteispistesaaalis. Niin vain kävi, että
ryhmätarkkuudessa, jossa oli kyllä tiet-
tyjä uskaliaita toiveita elätely, päästiin
varsin vaikuttavaan suurtulokseen: 6.
sija. Edeltävät maat olivat tosin vaihtu-
neet: 1) Itä-Saksa, 2) USA, 3) Eng-
lanti, 4) Kanada, 5) Neuvostoliitto, 6)
Suomi, 7) Etelä-Afrikka, 8) Itävalta, 9)
Jugoslavia, 10) Australia. Ruotsi jäi
hännille: 24.

Kilpailu sellaisenaan oli tuima ja
mahdottoman jännittävä, vaikka se oi-
keastaan ratkaistiin yhdellä kierroksel-
la kolmen sijasta. Ensimmäinen kierros
suoritettiin nimittäin todella voimak-
kaan tuulen vallitessa. Tämä sekotti
useiden pelaajien kortit täydellisesti,
mm. neljä joukkuetta purjehti kokonai-
suudessaan toiselle karttalehdelle. 13
joukkueessa jäi yksi tai useampia piste-
ittä. Siis vain 9 joukkueen kaikki nel-
jä jäsentä ulottui maalilihekalle. Ei voi
kyllin painottaa sitä myönteistä tosi-
asiaa, että ainakin yksi tuulipäivä osui
suuren tyvenen katkaisemaan. Karsit-

tiin niitä akanoita. Olihan maailman-
mestaruudesta kysymys eikä mistään
tyyniparemmuudesta. Olisipa henkilö-
kohtaisessa tarkkuudessa sattunut sa-
manlaisista.

Suomen lähtökohdan olivat Valta ja
kumppanit yhteistoiminnassa valinneet
erittäin onnistuneesti ja niin oli en-
simmäisen kierroksen sija 7. selvä.
Henkilökohtaiset etäisyydet: Mali 0,82,
Valta 1,29, Toivonen 1,72 ja Takkala
16,15. Oli kohtalon ivaa, että näissä ja
muissa oloissa Takkalalle luonnon
tulos pääsi rasittamaan juuri ryhmä-
tarkkuutta. Jossitellen olisi Suomella
ollut mainio tilaisuus johtoon ja voit-
toon. Itse asiassa Takkalan tulos 3,37
sen olisi mahdollistanut. Tuulen ansios-
ta piste-eröt muodostuivat niin suu-
riksi, että saavutetut asemat olivat suh-
teellisen helppoja puolustaa.

Niinpä kahdella jäljellä olevalla tyy-
nen kelin kierroksella Suomi oli 16. ja
15., mutta liivahti kokonaispisteissä Ete-
lä-Afrikan edelle. Valta ja Takkala oli-
vat armottomia 0-miehiä, Mali varmana
0,21 ja 1,23. Toivonen menetti otettaan
4,48 ja 3,09, mutta tällä ei ollut enää
ratkaisevaa merkitystä loppusijoihin.

Ensimmäisellä ryhmähypyn kierrok-
sella tehtiin muuten 5 0-tulosta, toisel-
la 35 ja kolmannella 32. Neuvostoliitto
toisella ja Bulgaria kolmannella osui-
vat kaikki neljä eli koko joukkueen voi-
malla 0-pisteeseen. Vakuuttavaa työtä.

Näin olivat tarkkuushypyt ohitse.
Suomalaisista vähiten senttejä teki
Mali. 0-tuloksissa Takkala voitti: seitse-
mästä hypystä 5, Valta 3 ja Mali 1.

Taitohyppy

■ Taitohyppy pelotti etukäteen. Saadut

tulokset olivat vielä huonompia kuin
odotettiin. Ainoastaan yksi mies erottui
myönteisesti joukosta, nimittäin Valta.
Hänen loppusijansa 26. on varsin hyvä
ja täysin esitettävissä kansainvälisellä
tasolla. Ensimmäisen kierroksen virhe-
pisteet johtuivat siitä, että arvostelua
ei tiedetty aivan tavattoman ankaraksi.
Valta sai ajan 9.8 ja sijan 56. Toinen
kierros oli virheetön 9.8 ja sijoitus 24.
sekä kolmas kaikkein paras virheetön
9.6 ja 13. sija. Tätä kelpaa näyttää mis-
sä vain. Viimeisellä kierroksella oli läh-
tökorkeus 1 800 m eli loppuajat vastaa-
vasti huonommat.

Muiden sijoitukset eivät olleet hää-
vejä. Toivonen teki suhteellisen tasaista
työtä, jossa oli sekä virhettä että tur-
han hidasta aikaa (10.6, 11.4, 12.2). Lop-
pusija 63. Malin 98. sija oli odotettua
huonompi. Hitaimmalla virheettömällä
irtosi pisteitä paljon enemmän kuin hi-
tailla virheellisillä. Malin ajat: 13.0, 14.1,
14.1. Ylinen räpsähti ensimmäisellä pis-
teettömäksi, mikä vei mieheltä pohjan
pois. Kaksi kohtalaista tulosta ei autta-
nut (11.4, 13.6), loppupisteissä 108. Nyt
alkoi pelottaa maakohtaisten loppusijo-
jen romahdus. Yhdessä vaiheessa Suo-
mi oli nimittäin kerrassaan korkealla,
jopa neljäntenä, kun laskettiin neljän
parhaan kaikki tulokset yhteen. Ala-
mäki jyrkkeni taitohypyssä ja nimen-
omaisia taktiikkaohjeita kumoten ("Nyt
ei menetetä enää täysräpsähdyksellä
pisteitä.") veli Takkala joutui kierte-
eseen, meni ja matkähti. Sattuuhan sitä.
Ensimmäinen sarja oli hyvä ja kolmas
taas kohtalainen (11.0, 12.5), loppusijoi-
tus 110. Ja Suomelle runsaasti sakkop-
isteitä.

Taitohypyssä olemme taipaleen alku-
päässä. Sitä taitaa olla tavallaan koko
lajikin. Arvostelua oli tiukennettu val-
lan vimmatusti, mikä on oikeastaan ai-
noa keino saada ohjaket psymään
tuomareiden käsissä. Vähän jokainen
sai virheitä, aivan odottamattomat taito-
niekatkin. Itse kukin joutui ja joutuu
puhdistamaan liikkeiden tekotapaansa.
Siitä on aloitettava. Kun sarja menee
virheettömästi, voidaan nopeutus ottaa
työn alle. Todennäköisesti taitohyppy
säilyy tällaisenaan MM-ohjelmassa vielä
toistaiseksi.

Neuvostoliittolaisilla ei ollut vaikeu-
sia korjata kolme ensimmäistä sijaa:
Gurnij (7.2, 7.4, 8.1), Scharabanov (8.0,
8.0, 8.4) ja Tkatschenko (8.1, 8.0, 7.8).
Kaikki hypyt olivat virheettömiä paitsi
Tkatschenkon kolmas. Seuraava oli yl-
lättäen puolalainen Ligocki, viidentenä
bulgaari Popov ja kuudentena ranska-
lainen Proly. Kilpailuiden paras aika oli
6.9 tekijänä Krestiannikov. Kaikki viisi
bulgaaria olivat muuten 27 ensimmäi-
sen joukossa. Huima tempu. Neljäs
neuvostoliittolaisista oli 7. ja neljäs
tshekki 14. On taitoa, on tasoa. Oli raa-
kiletuloksiakin: 7 kilpailijaa ei saanut
yhtään hyväksytyä hypyitä ja kahdelle
tuli kaksi hylättyä.

Yhteispisteitä

■ Jotkut arvostavat korkeimmalle yh-
distetyn sijan. Siihen lasketaan henkilö-
kohtainen tarkkuus ja taito. Nykyinen
laskutapa suosii hyviä taitohyppäjiä.
Niinpä ensimmäiseksi tuli Tkatschenko,
2) Popov, 3) Ligocki, 4) Kasakov (Neu-
vostoliitto), 5) Proly, 6) Aleksiev (Bul-
garia).

Ruotsalainen Wimmerstedt voitti mei-
käläiset yhteispisteissä. Ruotsalaiset
löivät meidät myös taidon maakohtai-

HÄRMÄ

HURJANA

MAAILMALLA

sisä yhteispisteissä. Ne olivatkin ai-
noat voitot, jotka lipesivät läntiseen
naapuriin. Suomen sijat yhdistetyssä
olivat 62) Valta, 63) Ylinen, 80) Mali,
101) Takkala, 105) Ylinen.

Maakohtaisissa loppupisteissä voitti
niukasti USA, 2) Neuvostoliitto, 3) Itä-
Saksa, 4) Kanada, 5) Tshekkoslovakia,
6) Englanti. Suomi oli 14. ja Ruotsi
muuten 22.

Hyppökalusto

■ Varjojen pääjako oli selvä. Länsi-
maat käyttivät enimmäkseen amerikka-
laista PC-varjoa ja osittain myös rans-
kalaista Olympic-varjoa. Idässä oli muo-
tia tšekkiläinen PTCH-7, neuvostoliitto-
lainen UT-2, Olympic ja myös PC unka-
rilaisilla. Henkilökohtaisen tarkkuuden
mestaruuden voitti tšekki-varjo, toisena
uusinnan jälkeen PC. Nämä kaksi var-
jotyyppeä korjasivat sadon myös ryhmä-
tarkkuudessa.

Mitään uutta mullistavaa ei siis tar-
jottu. Lopullinen paremmuus on sekin
yhtäältä maku-, toisaalta tottumis- ja
kolmanneksi keliasia. Grazin tuuletto-
muus suosi oleellisesti tšekki-varjoa. Sa-
moin pääsi Olympic hyvin esille tyynen
turvin. Tuntuu siltä, että suuret tuulet
olisivat pyyhkineet monta varjomerkkiä
pois laskuista. Olisikohan jäänyt muita
kuin PC?

Itäiset naapurit käyttivät muuten toi-
sia varjoja taitohypyssä. Tähän oli tie-
tenkin syynä valjasmalli ja luultavasti
myös painopisteen sijoitus.

Sekalaista

■ Laskuvarjourheilussa tuomareilla on
merkitystä. Vertaus uimahyppyihin tai
mäkikiilpailuihin ei ihmeemmin onnu.
Kansainvälisten tuomareiden tulee olla
FAI:n virallisesti hyväksymiä. Yksitoista

maata tuomaristoon oli etukäteen va-
littu. Suomella ei ole toistaiseksi kan-
sainvälisiä tuomareita. Siitä koituu hait-
taa. Esimerkiksi arvostelun oleellinen
ankaroituminen pääsi luultavasti monen
maan tietoon ennen ensimmäistä kier-
rosta omien tuomarien kautta. Ja pääsi
muutakin. Sitä paitsi ne voivat sekun-
nit ja senttimetrit irrota nekin helpom-
min kotikylän suuntaan, kun vain tilai-
suus sallii.

Itselleni nämä olivat ensimmäiset
MM-kisat. Hyvin oli anti huomattava.
Taisi mm. muuttua koko suhtautuminen
käsitteeseen kilpailuhypy. Siitä nämä
riennöt olivat myönteiset, että sai siellä
hypätäkin. Heti perille tultuani esitin
järjestäjille kysymyksen: saako jouk-
kueenjohtaja hypätä? Jyrkkä vastaus
kuului ei. Tätä periaatetta lievennettiin
ensin käsittämään yksi harjoitushyppy
sille joukkueenjohtajalle joka haluaa.
Puolet halusi. Seuraava askel oli: huvi-
hyppäjä saa suorittaa yksi ei-kilpailija
maata kohden. Se sopi. Sitten tuli vih-
reä valo kenelle tahansa joukkueen jä-
senelle vaan ei kilpailijoille. Sekin sopi.
Lopulta saivat huvihypätä ketkä tahansa
ei-kilpailijat. Sopi, sopi. Sitten tuli
näytöksiä ja erikoishyppyjä. Yhteensä
kasautui päiväkirjaan Graz-tavaraa 20
rivillistä, mikä oli noin 100% enemmän
kuin kilpailuhyppääjille. Tuleekohan
puutetta kilpailijoista seuraavissa ki-
soissa. Vai tungosta joukkueenjohta-
jista!

Mitä opimme mistä?

■ Monta jäi niksiä ja kujetta matkaan.
Mm. on opeteltava tyynihyppy ilman va-
ravarjoa. Kaksi vanhaa totuutta koros-
tui: tynnellä ajoissa ulos koneesta eten-
kin ryhmähypyssä ja suurella tuulella
tarpeeksi myöhään tai vielä vähän myö-
hempään, etenkin ryhmähypyssä. Sitten
siinä taitohypyssä on mahdottoman pit-
kä matka vielä edessä ja apua pitäisi
saada. Suhteita ja tuttavuuksia kertyi
paljon. Näistä heruu ehkä aikanaan
lisäoppia ja hyötyä. Pekillä silmillä op-
pii yksissä maailmankisoissa enemmän
kuin monessa paikassa moneen vuoteen.
Kun ottaa korvat lisäksi ja hivenen
kielitaitoa mukaan, on viisauden
karttuminen mahtavaa luokkaa.

Suomen joukkueen käytös oli hyvä.
Henkeä pyrki joskus madaltamaan tur-
hien sanojen turhamääräinen käyttö.
Suurempi itseurki ei olisi pahitteeksi.
Tämä koskee vaikkapa unen paljoutta.
Se voi jäädä lyhyeksi, ei kaikkien osal-
ta, mutta jonkun sitä enemmän. Yleen-
säkin on käytösesimerkkiä parempi ot-
taa idästä kuin lännestä eikä etelästä
ollenkaan. Suomalaisia turisteja oli mu-
kana ilahduttavan runsaasti. Heidän
kannustava ja seurallinen vaikutuksen-
sa on hyväksi. Haittojaakin on. Mm. ma-
joitus lähtienoilto voi venyttää sitä iltaa
myös kilpailijoiden osalta. Voisi sattua
niin, että seuraavana päivänä nukkuvat
muut, vaan eivät osanottajat.

Muuten oli joukkueenjohtaja tyytyväi-
nen eloonsa ja mukanaolijoihin. Ne
Suomen urheilulajit taitavat yhä jatkaa
uusiuutumistaan. Kansainvälisellä näyt-
tämöllä on menestyksekkästä rallia, on
jousiammuntaa. Yleisurheilu on menet-
tämässä suurotettaan. Pujottelussakin
pärrätään toisinaan paremmin kuin hiih-
dossa konsanaan. Mielipiteeni on –
itseks tai ei – että eri urheilulajit huo-
mioon ottaen Grazin saavutus irrotui
perin myönteisesti vuoden kansainväli-
sestä tulostasosta. Kaiken lisäksi oli
matkassa vain yhden ainoan kerhon
kasvatteja. Kunhan muu Suomi ehtii
enemmän mukaan...

Taisi tämän vuoden ilmailupotinkin
pestä ei lennokki, ei moottorilento eikä
purjelento vaan.... No jaa, olkoon
lause lopettamatta, ettei tulisi niitä lii-
koja sanotuksi....

Kiitokset

■ MM-kokemuksen mahdollistivat: Neste
Oy ja Ilmavoimien Tukisäätiö. Tärkeätä
harjoittelua halvensivat: BP-Petko Oy
ja Suomen Laskuvarjokerho. Viime mai-
nittu tuki myös matkavaatetuksen hank-
kimisessa. Merkityksellistä apua antoi-
vat: Pohjoismaiden Yhdyspankki ja Eino
Elo Oy. Kaikkien edellä mainittujen
hyväntekijöiden turvin kokemus muuttui
elämykseksi. Suomen Ilmailuliitto ja
mukana olleet kilpailijat kohdistavat
avun myöntämiseen vaikuttaneille hen-
kilöille ja heidän edustamilleen toimi-
mille vilpittömät kiitöksensä.